

PAIS BASC

Un guàrdia civil detingut

Disparà els trets que mataren un noi en una "boîte"

En relació amb els incidents de la sala de festes Bordatxo de la població navarresa de Santesteban, una segona nota oficial ha establert que el guàrdia civil José Roca, que va matar el jove Santiago Navas i va ferir José Javier Nuin (que continua greu) i José Antonio Díez, era allí, vestit de paisà, fora de servei, sense autorització dels superiors i en companyia d'un grup de minaires.

Aquest grup va discutir i es va barallar amb un altre de joves navarresos. El guàrdia civil Roca va intervenir aleshores per defensar els seus amics, pistola en mà. Posteriorment, altres persones que eren al local van aconseguir de desarmar-lo i el van apallissar.

El guàrdia civil autor dels trets ha estat arrestat i pasará a disposició judicial.

Ahir, divendres empreses de Navarra van fer vaga en protesta contra aquest fet i pel mateix motiu han deixat d'assistir a classe els alumnes de la Facultat de Dret de Sant Sebastià.

ALLIBERATS DEL PCE

La nit del dilluns van ésser alliberats, després de diposada una fiança de deu mil pessetes, Juan Franco i Francisco Idiaquez.

Ambdós havien estat detinguts dilluns mateix per haver participat diumenge en una assemblea del Partit Comunista d'Euskadi, celebrada a Sant Sebastià, durant la qual s'havien lliurat dos-cents carnets a membres guipuscoans del partit.

TORNA EL CAPITA ALONSO

Ahir va tornar a Tolosa el capità Luis Alonso, de la guàrdia civil, que ja ha acomplert dos mesos d'arrest al Ferrol a conseqüència de la seva actitud d'obeir l'alcalde d'aquesta població guipuscoana, que li va demanar que no intervingués la força pública per dissoldre una manifestació pacífica en la qual participaven unes deu mil persones de tota edat.

ASSOCIACIO PRO AMNISTIA

Les comissions gestores i l'Associació Pro Amnistia d'Euskadi han fet pública una nota en la qual protesten per la prohibició governativa a la comissió gestora Pro Amnistia de Guipúscoa i contra l'actuació policíaca en la detenció de cent cinquanta-quatre persones a Aránzazu, en contradicció amb el propòsit democratitzador anunciat pel govern.

ROBERT PETIT

MADRID

Espera d'un tomb favorable al PCE

El govern podria accedir en aquest punt com un regal de Nadal a l'oposició

El govern presenta una faç serena, la faç de qui està segur de si mateix. A mesura que van passant els dies, es veu més clar que el referèndum consolidarà la posició governamental.

De tota manera, segons fonts provinents de grups marxistes més a l'esquerra del Partit Comunista consultades per aquest corresponçal, convé no passar per alt que de la campanya antireferèndum, que desencadenarà l'oposició encara no n'ha sortit a la superfície ni tan sols el primer plat. Les pintades dels carrers només són l'aperitiu d'aquesta campanya. D'acord amb les fonts esmentades, la raó per la qual aquests grups d'oposició no han destapat la seva olla és, senzillament, la por davant dels mecanismes repressius que podrien continuar funcionant. Val a recordar que tant el Partit Comunista, com el Partit del Treball han sofert darrerament una bona colla de detencions entre els seus militants.

En els cercles d'opinió més propers al govern, allà on es fa política de suport governamental, es deixa ahir que el govern ha actuat amb

força imaginació i que d'ara endavant la seva tasca principal consistirà a intentar guanyar per a la democràcia sectors ideològicament marxistes, poc o molt moderats, com el PSOE renovat o el Partit Socialista Popular, de Tierno Galván. Sembla molt clar que sense la participació d'aquests partits, la credibilitat democràtica de les properes eleccions seria molt discutible.

Sembla que una de les proves fefaents de l'intent del govern és la conversa que és a punt de celebrar el president del govern amb el professor Tierno Galván. Aquesta conversa sembla imminent, i potser tindrà lloc avui mateix, però a l'hora de transmetre aquesta crònica els serveis de premsa de la Presidència del govern no podien assegurar res sobre aquesta trobada.

AUGMENTEN LES ESPECULACIONS SOBRE EL PC

Pel que toca a la sort de les agrupacions polítiques més a l'esquerra dels socialistes, hi ha divisió d'opinions. Alguns observadors continuen sostenint la tesi que els comunistes, de moment, quedarien marginats del joc polític, i reduïts a una important minoria activista, però sense incidència en l'opinió pública. Altres, però, creuen que aquesta tesi cau en una ingenuïtat insostenible. ¿Què pensa el govern d'aquest assumpte? Va més enllà que Artas Navarro o, fins i tot, que el mateix Fraga Iribarne i els seus aliats? Ahir, un dels diaris vespertins de Madrid especulava, amb cert fonament, es veu, a sobre la legalització del Partit Comunista Espanyol. Insinuava que el govern sembla decidit a arribar fins on pugui en aquest terreny tan reliscós. Segons aquesta veu periodística, s'asseverava que el gabinet Suárez és partidari, com més aviat millor, de la legalització del Partit Comunista, però que té la sospita que això radicalitzaria els

ànims de les forces polítiques de la dreta. Amb aquest pròleg d'asseveracions tan contundents, ja no resulta tan estrafalari aquell rumor insistent de fa dos dies segons el qual el partit condut per Santiago Carrillo —que, per cert, es podria estar prenent un café en un quiosc del parc del Retiro— tindria totes les credencials de circulació civil per Nadal.

ELS SIMPTOMES NO FAN PREVEURE CAP DESGLAÇ

Consultades fonts directes del Partit Comunista, aquest espècimen informatiu ha estat qualificat de rumor, però no pas menyspreat com a cosa impossible. La font consultada, però, ha remarcat que els símptomes darrers no fan pas preveure un desglaç en aquest aspecte: la setmana del Partit Comunista a Madrid acabà amb més de vuitanta militants detinguts. El nostre interlocutor comunista afegia que el fet veritablement important no és que el govern pensi en una possible legalització, sinó la presència indiscutible dels comunistes a la vida pública del país. «Estem actuant —precisava— com si fóssim legals». Anant més enllà en el fil de la conversa, aquest portaveu no deixava de confessar que, per bé que els símptomes no indiquen cap desglaç, es podria haver fet un tomb sobtat i absolutament imprevisit. La versatilitat tàctica de la situació és impressionant.

Ara, l'emoció política és projectada cap al dia d'avui, cap al primer pas de la negociació entre l'oposició i el govern. L'oposició té, com a comensal fonamental, la formació d'una comissió negociadora representativa de totes les opcions ideològico-polítiques. Aquesta comensal serà difícil. De tota manera, l'oposició sap que no pot perdre ni una sola ocasió per reprendre la iniciativa que ara és en mans del govern.

JOSEP M PUIGJANER

PONTEVEDRA

Una altra condemna per adulteri

Una parella ha estat condemnada per adulteri a Pontevedra. La sentència de l'audiència provincial ha condemnat Ramón López Padín, veí de Villajuán, i Emilia Díaz Bua, veïna de Villanueva de Arosa.

La pena és de sis mesos i un dia de presidi menor i una multa en concepte d'indemnització al marit de cent mil pessetes.

MADRID: PROHIBIDA UNA CONFERENCIA DE LINDA JENESS

La conferència que sobre «Socialisme i feminisme» havia de pronunciar ahir la dirigent feminista nord-americana Linda Jeness a la casa de la Cultura de Getafe, fou prohibida per l'autoritat governativa, segons un portaveu de la Lliga Comunista.

El poble basc, potencial de lluita

Conferències de l'historiador Paco Letamendia a Barcelona

Aquest darrer cap de setmana ha donat unes conferències a Barcelona sobre la història d'Euskadi l'advocat i historiador Paco Letamendia, conegut també amb el sobrenom d'Ortiz.

Paco Letamendia és autor de dos coneguts llibres: *Història d'Euskadi: el nacionalisme basc i ETA i Els bascos ahir, avui i demà*, signats amb el nom d'Ortiz.

Participa com a advocat en el judici de Burgos i col·labora en la redacció del llibre que sobre aquest judici es publica més tard, *El procés d'Euskadi a Burgos*. Des de l'any 1972 visqué exiliat, primer a París i després a Euskadi Nord, i tornà aquest estiu acollint-se a l'amnistia. Actualment exerceix l'advocacia laborista i la defensa dels presos polítics, però treballa alhora en la redacció d'un estudi comparatiu entre els estatuts d'autonomia de Galícia, Euskadi i Catalunya.

Les conferències que ha donat aquests dies a Barcelona anaven adreçades principalment als estudiants bascos que hi ha a la nostra Universitat.

L'exposició de la història d'Euskadi la va dividir en dues sessions, la primera de les quals comprenia des de la prehistòria fins a l'any 1956, i la segona anava des de l'any 56 fins al moment actual.

INTEGRACIO DE LA POBLACIO IMMIGRADA

En la primera sessió tingué molt d'interès la recuperació que féu de les guerres carlines, car refutà els típics arguments que les consideren un moviment reaccionari i en donà la visió d'una lluita dels camperols con-

tra els liberals que volien destruir la llibertat nacional basca. La segona sessió, dedicada als dos últims decennis, fou molt informativa i aclarí moltes dades que aquí ens són gairebé desconegudes. Explicà, principalment, la història dels moviments nacionalistes bascos de l'actualitat i llur evolució cap a ideologies socialistes sense abandonar llur nacionalisme. El col·loqui fou molt animat i s'hi produïren discussions molt interessants que aclariren encara més l'actual situació política basca. Una de les coses que s'hi demostraren és la integració de la població immigrada en la lluita general del poble basc, l'exemple més palès de la qual és el cas de Txiki.

El que quedà més clar i, sobretot, allò en què tothom estava d'acord fou la gran potencialitat de lluita que té actualment el poble basc i que continuament es posa de manifest.

En acabar la conferència, malgrat el poc temps de què disposava, vam aconseguir de fer-li unes quantes preguntes.

PER QUE MANCA LA UNITAT

Ortiz, ¿ens podries dir quines són, segons tu, les raons que impedeixen l'existència a Euskadi de cap organisme unitari?

Les raons per les quals a Euskadi no hi ha un organisme unitari són l'existència de dues forces d'aquest tipus: el govern basc a l'exili integrat principalment pel PNB i el PSOE i l'Assemblea Democràtica (creada pel PCE), però ni l'un ni l'altre no representen en llurs programes les aspiracions populars. La realitat que es viu al carrer és inassimilable per aquests organismes. Encara que les posicions del «govern

d'Euskadi» i de «l'Assemblea Democràtica són homologables a les aspiracions de la resta de l'Estat, el programa més assumit pel poble no ho és. Si a Euskadi arriba a existir un organisme realment unitari, haurà de constituir-se sobre la base del KAS (Kordinadora Abertzale Sozialista), òrgan que és molt més dinàmic i més fidel reflex de les aspiracions del carrer.

L'ALTERNATIVA NACIONALISTA

El KAS és una aliança estratègica de les forces que han sorgit a Euskadi durant aquests darrers quinze anys de lluita. És format per les següents organitzacions: LAIA, ETA p-m, EHAS, un partit que s'està formant i que encara no té nom, LAB i LAK (les dues sindicals basques). Aquesta aliança estratègica es basa en quatre punts principals, que són: independència, socialisme, reunificació nacional i internacionalisme. El KAS també és alhora una alternativa tàctica a curt termini, que té tres punts principals, entre d'altres: amnistia, dissolució dels cossos repressius, i consecució d'un Estatut d'autonomia superior al del 36. Ara negocia acords amb el MC, ORT i el Partit Carli de cara a aquesta alternativa tàctica.

Ens podries enumerar els problemes més urgents que, segons la teva manera de veure, té plantejats avui Euskadi?

Bé, sens dubte, l'alliberament de tots els qui han lluitat per Euskadi i el socialisme, i que actualment s'estan podrint a les presons, i la fi de l'opressió nacional en tots els seus aspectes.

JORJA CIRERA

CORTS

A final d'any, un ple sense interès

En acabar ahir la sessió de la mesa de les Corts, el president de la Cambra informà que havia convocat el ple ordinari per al pròxim dia 29 de desembre, a les deu del matí.

Els projectes de llei que se sotmetran a aquest ple són: el de pressupostos, el termini d'esmeres del qual acabà ahir i es discutirà properament en la comissió competent de la Cambra; el de la llei general pressupostària; el dictamen de la qual estava congelat per l'actual govern des de fa més de sis mesos; el projecte de llei de foment de la promoció forestal; el del mar territorial; la reforma de l'article 54 de la llei de registre civil; el dels drets passius del personal militar; elevació de les bases de pensions extraordinàries per a funcionaris

morts en acte de servei, i, si acaba el dictamen que ahir inicià la comissió d'indústria, el projecte de llei de foment de la mineria.

EL CAP DE L'ESTAT MAJOR ALS ESTATS UNITS

El tinent general Carlos Fernández Vallespin, cap de l'Alt Estat Major i president de la junta de caps d'Estat Major, es trasllada avui a Nova York per començar una visita als EUA que durarà deu dies. Com a convidat oficial del general Brown, president de la junta de caps d'Estat Major nord-americana, el tinent-general Fernández Vallespin serà rebut al Pentàgon amb el cerimonial d'honor i s'entrevistarà amb altres personalitats militars.

"SABADO GRAFICO"

Petició de jurisdicció ordinària

L'advocat defensor del director de «Sábado Gráfico», Eugenio Suárez, ha presentat un escrit sol·licitant la incompetència de la jurisdicció militar per a jutjar el seu defès en la causa militar que li ha estat incoada pel jutge especial de la I regió aèria. La causa s'inicia per la publicació a la revista d'una llista de suposats implicats en l'afar de Lockheed.

En l'escrit basa la petició en el fet de considerar que el suposat delictu no és militar i ha d'ésser atès, en qualsevol cas, per la justícia penal

ordinària. El lletrat, José M Stampa Braum, argumenta que la llista de persones publicada a la revista «Sábado Gráfico» no figura cap dada sobre la professió o càrrecs oficials de la qual el hom pogués deduir la condició de militars o civils.

NOVAIS-GARCIA TREVIJANO

Ahir se celebrà sense avinença l'acte de conciliació promogut pel periodista José Antonio Novais contra l'advocat Antonio Garcia Trevijano, com a tràmit previ a la presentació de querrela per suposats delictes de calúmia i injúria.